

מז:

עין משפט
נר מצות

קב"ה א ב מ"י פ"ה מהל'
 פנהדרין הלכה ב:
 קל ג שס הלכה א [ופ"ד
 מהל' ע"ו הל' ג]:
 קל"א ד מ"י פ"ד מהל'
 ע"ו הלכה ב סמג
 עש"ו כז:

רבינו חננאל

א"י ועזרא לוד מיהרד
הא ומפני כן א"י מצברין
בה. מפני שכן ימי הירח
המעיטת. ויחזקו. הפך אפרי
וחזמו ר' אחא בן פס א"י
בשנה עבריתנו מכה
ירבן. ד"ר' נפשות כ"ב
הרובע והרובע כ"ב. קא
פסקו וזני רובע אל שנה
הרובע וזני רובע אל שנה
רובע דמשמעל על רובע
בא אשה שביאה אלה
במהל בן איש שביא
לר' בלמה ממתין כ"ב
שולטא אשה כתיב בה
הבהמה אלא איש מנו ל'.
נפשוהו מרוביכל
שוכב עכ בהמה זני יומת
דלא היה צריך דרכיכ
וראש יומת זני שכתבי
בבהמה מנו יומת. אל
שוכב כלה נאמי אלא בא
אלא לשכב ומראפיה
ורחמנו בלשון שוכב כ"ב
מה שוכב אלה ובהמה
כ"ב א"י משכב אלה.
והמהנה בעשרים ושלשה.
זרע המלך בעשרים
שלוש [ושלש] שגארי העור
יסקל וגו בעלוי יומת מה
מיתח בעלוי יומת כ"ב
מיתח השור כ"ב
ואסקינו אבל למטהיה
על רצחתינהו ילכא
למיוה היה ודרכיכ ביה
דלמיה עוצר קא אחרני
מות יומת המכה ורוב
הור למה ל' אל למור
כי על רצחתינהו אלה הדנו
כי על רצחתינהו צרית
שורו. וזאת הדוכות אלה
ותמנו וברדלסו והנחש
כ"ב. ר' אלעזר
אמר. כל הקדוש הולדנן
אמר. אפר שרן קליש ויה
שמתינהו. אבל אל המית
אלא אפס קסבר שרן להן
חרבות ויש לן בעלמ'.
ותאי כותיהו רשיר קליש
והא קדמי ר' אלעזר ל'
הקדוש הולדנו ויה. ונא
בדריה מנו לשכט. ב"ר
גאנא קסב וכן ר' עקיבא
אמר בגייהי נחש. ר'
עקיבא אומר נחש אינו
כ"ב. ור' נתן דתנן בפרק
ר' אבות נזיקין אלה
והאי והרובע ותמנו
וברדלסו והנחש והי אלו
מעידין ר' אלעזר ור' אבהו
מנו שרן. (ב. כ"ד)
ר' עקיבא ור' נתן
אמאי דער רובל שן שנט.
הי מילי לקטלא דלא
קטני ליה אלא כפסליה
שקלן יודי אלא ברינא

(א) עי' בחומש' סאן ד"ה ור"י
דבסא רבי אליעזר כו"ד אלכל
רבינו דנרס לעיל ר' אלעזר
שפיר סחב דבריש לקיש דייקא
דו"ה:

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

חֵימָא קִטְלָא הוּא דִּתְמָא. מִימָה דִּמְשַׁמַּע דְּלִי לְקִטְלָא אַחַּהּ חו
לֹא דִרְשִׁין מִימָה כְּמִיתָה צִעִים כִּי מִיתָה הַשּׁוֹר וּמִימָה הָא
גְּבִי רֹבַע דְּדִרְשִׁי לְעִיל מִלְּאִיקִישׁ וְכִיָּה מָשׁוּס דְּחֻדָּא מִימָה כְּמִי
דְּאִרְוִיוּהִי דְּמִיָּה וְהִרְגַּם אִתְּ הָאִשָּׁה וְחַת דְּבִימָה הָא גְּבִי שׁוֹכֵב
דְּרִשִׁין מִלְּאִיקִישׁ אַחַּהּ דְּמִיָּה

מיתה בכל חד כפאי נפשיה ואיש כי
 יתן שכתו בבהמה מות יומת וגו'
 וי"ל דהתם בהמה חלבי כהני
 לאקשוי בהמה לכל הכה כהני
 שור כרישא והדר צעלים לאקשוי
 צעלים לשור ולא שור לצעלים אי
 גלגלו משום דמייתר דלא אלתערין
 ולנפשיה וא"ל והא אכתי אקטריין וימת
 נפשיה ביד שמים כדדרשין גלגלו
 נפשות (מכאן ה' וס') לפי שפנינו
 מומחמין ביד שמים וטעמין ממון
 ומספר להם שפנאמ ואם כופין ויש
 עליו וי"ל דאי למיתה ביד שמים למד
 אלאה ה"ל ימות אכל יומת משמע
 כד"ז לכן מוקמי לה למיתה מתא וא
 לכמהתא צעלים כן מיתה שור ומ"מ
 כי מוקמין לה לכמהתא בעלמא כו'
 דרשין נמי מיתה ביד שמים דאין
 מוקרא יואא מדי פשוטו דמשמע
 דצעלים חייבין מיתה וי"ל דה"פ
 ויחמתי לקטלו נמי הוא דלמא ולא
 למעוטי דרשא דכמהת צעלים כן
 מיתה שור קא אמר דקדרשין לה
 מדיחיתא: **שור** סיני בבשה.
 ג' איש מדיחיתא להם כדמוכא
 כנסמן דרשי' אס בהמה אס איש מה
 איש כדב' משמע דאיש פשוטא ליה
 דלמא דלמתי לא מכתב קרא דפשוטא
 העדה והכלו העדה (מכאן ה') מ"מ
 כיון דתקון יתרו כנהדרתא סתמא
 מדיחיתא סקודרי קטנה נמי לדין
 דפשוטא קאן וא"מ ומאי מדיחיתא ליה
 משום סיני דמ"ג ויתא מדי דהוה הוה
 יסון קשה כפ"ג דמסכת ע"ו (דף
 ג.) כמה שיעט משה כל ו' ימי
 הלילו' וסמא מיעני ליה למיסרין
 קריא דכשחמין ס"ק דיומא (ד' ה' וס')
 גמי כדל הלישין: **שק**
 שפירושו או א. תימה הא אפילו
 דורות מדורות או ילפינן לעיל
 דמיעני קן קרא לרובע וגרע וסור
 הנסקר וי"ל דהא אית קן למיקף שור
 ממשום דכל דיי שקילה ילפינן לקמן
 חמתי כפרק נגמר דרין (דף סה.)
 ממין שדמיה הוא ת"ל דאי ממין
 שדמיה הוא סתם:

והברדלס. פ"ה פטו"ש ולא
משמע ק' דלזיתו
ז'זיתו ע"י כל כך וכאן משמע שז"ה ע"י
ציומר ודרכו להמית את האדם וכן

[illegible]

אימא לקטלא. לחייב מיתה לבעלי וניחוידיה מיתה ויהי מפקין
לה משפטיה לגמרי: אי כפ כפי. קושיא היא. כלומר אינערין
יומא לדנו במיתה האמורה במורה סתם דאינו אלא חנוק דלא מימא
גם בעלי יסחל: קטל אינו בסייף. דהיי"ל להמן (ד' צג) רולת בסייף:

קטל שורו ינאם כספיה. דחמייה
מילין דחמייה: הניחא. חזק דעקרת
היה לקרן משפטיה לא חוקמיין ליה
למימת חנק ממת: למא חנק חמור.
מסיף כפ' ד' מימות (לקמן ז'): הלכך
איכא למיפדך קטל איכא כסיף קטל
שורו בחנק: אלא לא חזק חנק קט.
אימא למימת חנק חמור: משום שיל.
גופה. משום חן קשיא גופא דלא
מימא לא חקרו כופר כבז רחמנא
ולקטול כבז רחמנא ותמן פדיון
נפשו למימר דהיכא דקטל איכא לא
חסיג ליה בממונה כו' אכל קטל שורו
כג' ליה בממונה וזיל לא יידיב כופר
חייב חנק: שור סיני. בהמה שקריבה
לה צער חשפיה שם דחמיס שם
בהמה אם איש לא ימיה: ככמה.
דייטס ניון: מה איש ככ' דאיש
פשיטא לו דכבר חוקצו ישראל
סנהדרמות מימיו וזילין: כדלעיל.
אמר ר' יוחנן: חמור חמור חמור

מה היא וכלל"ו קורין אות' פטור"יש
 אמר ריש לקיש. הא דלמך ר' אליעזר
 כל הקודם להורגן זכאי והוא שהמיתו
 נפש ואמלתא דת"ק דלדריי כשהמיתו
 קאי ר' אליעזר: וכן לפס דמיתו.
 מותר לגדלן לפי שאדם יכול ללמדן
 שלא ייקו הלכך שם בעלים קרש
 עליהן ולא היו כהפקד ואסור להורגן
 אם לא המיתו אבל אם המיתו סופן
 מוכיח על תחילתן שלא אלו בני
 תרבות ואין לרביי לדון: ר' יוחנן
 אמר א"ע. לא המיתו. א"ר אליעזר
 כל כל הקודם שלהן זכאי וס"ל ת"ק
 דקאמרת כשהמיתו כרביי ב"ג דיינין
 אתי אומר אפילו לא המיתו מותר
 להורגן כל הקודם וי"ש אם המיתו:
 ואין להם בעלים. כלומר אין שם
 הבעלים כל בעלים ולא היו אלא
 כהפקד לפי שלא היה לו לגדלן:
 וכן. משמע ששמך. וכן בעורן.
 העור שלו כיון דאין להם בעלים:
 כיון דמיתו. ואמור רבנן דאין
 תריך לדון כ"ד' הו' להו כמאן דגמר
 דעייהו ואסורי כהנהא דקדיש' שאם
 שחטו לאחר שנגמר דעו אסור בפקד
 שור עשה (ויק' מה): וכן לשמים.
 דקדק עשה: איכא ביניהו נחש.
 דת"ק חשיב ליה כנדי הכי וצעי
 כ"ד ור"ע בציץ כסבירא ליה כוומיה
 כ"ד מנחש דלמדרין כצרכיה אבות
 נתיקו (ס' 97 ע' ט): נחש מועיל נשלוס'

דברי הכל: לענין ע"ו. חלק בין יחידים לתרומים ועיר הנדסה צע'
 סקטורי גדולה כדליל קמון (קד ע"ו). ויחד נידון כ"כ" דמכין (דברים ח')
 והולאת את האדם הדיא וגו' לא שערין כ"ד שנבערין: **למימרא**.
 דשבת שלם שהיה כדליל דרבים שערין כלל לא שערין דעיר המדבר
 דמקרי מרובין דייעני ליה כספין ובסגדרי גדולה: **מעשרה ועד מאה**.
 גזיר מעשרה לא מקרי עיר וטפי ממאה נפקא ממדנה עיר והו' לכו
 ציבור וצ"בזור לא כתוב סוף הלכך כל א' נידון כפני עצמו ובסקילה:
 גנאלי

אס חולדה וזרדלס מאַרין שס משמע שהיא חיה קטנה בעין חולדה:
(ארת) להס מרבות ואין להס בעלים ותימה דכפ"ק דצ"ק (דף עו):
ר"ה דהס גרס ר' אלעזר שזכירו אחר ר"מ התם בגמרא והכא
ומעיד לעולם אליבא דכ"ע והכא קאמר רבי לקיס והוא שהסימו
שמשמא יס לחלק דלענין דלא להריגן ב' בקוטר קאמר הכא דכ"ע
ויס דהס הוא שגידלס צנימו ומרבות דהכא * היינו צקאוריס
יפ"ר (משמ): **מא** וזה וזה יעוין. במרובה (צ"ק דף פ: וסס)
אלא חשיב דך צניס החולק וימחוס דף ג. וסס) צהדי תלם דהלס
דלמר חשיב עיר צק' ולמר בעשרה נראה דפליגי בקרא
ואה איהואס מאה חשיב עשרה:

מסורת הש"ס

(א) ולקמן נכ: סד: (ב) ועי' תוס' תנחומי יט: ד"ה ושמאל ועוד שם ט: ד"ה אלה שם, (ג) לעיל ב, (ד) תוספ' פ"ג, (ה) לעיל ב, (ו) ועי' מ"ש תוס' חגיגה ו: ד"ה חז"ל, (ז) לעיל א, (ח) ועי' תוס' סוכה ט: ד"ה חז"ל

נדה אור השלם

1. אם כבר יושבת עלי
ותקן פריך נפשו ככל
אשר יחשד עליה.
2. ולא תקחו כבר לנפש
רצח אשר הוא רשע
למות כי מות יודת:
3. או באיבה בקרה בידו
יקחנה מות יומת העקבה
הוא ואל תהי ימית
את הרצח בפענו בה:
4. לא תגע בו ד כי סקולו
ויסכל או ירה יורה אם
בהקדא אם איש לא יחזה
במשך היבל הקדא יעלו
במה: שמות יעלו

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ור"י וכו' היינו
בקשורים בשלשלאות. פי'
ב"ק דף פ ע"ג תוס' ד"ה
מותר:

לְעוֹי רַע"י

פוטיון"ש [פוטיון"ש].
חולדה.